

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.29.3.2023

**Pani
Maria Zawartko
Prezes Zarządu
Stowarzyszenia „Dolnośląskie Towarzystwo
Muzyczne”**

Stowarzyszenie „Dolnośląskie Towarzystwo
Muzyczne”
ul. Maślicka 8A
54-107 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/024 – „Fundusz Wsparcia Kultury”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stowarzyszenie „Dolnośląskie Towarzystwo Muzyczne” ¹ , ul. Maślicka 8A, 54-107 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maria Zawartko, Prezes Zarządu DTM ² , od 6 kwietnia 2013 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykorzystanie i rozliczenie wsparcia finansowego ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2022 (z uwzględnieniem wytworzonych dokumentów i podjętych działań przed i po tym okresie, o ile mają wpływ na ocenę kontrolowanej działalności).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Karol Wilk, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/189/2023 z 8 listopada 2023 r.2. Aneta Jurczenko, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/190/2023 z 8 listopada 2023 r. <p>(akta kontroli: tom I, str. 1-17)</p>

¹ Dalej również: DTM lub Stowarzyszenie.

² Dalej: Prezes Zarządu.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Stowarzyszenie „Dolnośląskie Towarzystwo Muzyczne” wykorzystało i rozliczyło wsparcie finansowe z Funduszu Wsparcia Kultury⁵ co do zasady zgodnie z przepisami prawa i umową o wsparcie, zawartą z jego operatorem, tj. Instytutem Muzyki i Tańca⁶.

Wniosek o wsparcie Stowarzyszenia sporządzony został jednakże nie w pełni zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca⁷, gdyż zawierał dane finansowe niewynikające z ewidencji księgowej. Niezgodnie również ze stanem faktycznym wskazano dane o skali zatrudnienia w Stowarzyszeniu na koniec 2019 r. i dzień złożenia wniosku⁸.

Postanowienia umowy o wsparcie były zgodne z § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wsparcia oraz ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19⁹.

Stowarzyszenie wykorzystało 100,0% przyznanego wsparcia, tj. kwotę 1023,2 tys. zł, z czego kontrola Krajowej Administracji Skarbowej zakwestionowała 35,0 tys. zł w związku z niezgodnym z umową uregulowaniem składek ZUS i podatku dochodowego od osób fizycznych za grudzień 2020 r. Natomiast wybrana do badań próba wydatków w wysokości 206,2 tys. zł (20,2% udzielonego wsparcia) wykazała, że wydatki te poniesione zostały zgodnie z zawartą umową i przepisami prawa, w tym gospodarnie i w okresie kwalifikowalności. Wykorzystana kwota wsparcia przeznaczona została na cele statutowe służące upowszechnianiu kultury muzycznej, realizowane m.in. poprzez prowadzenie ognisk muzycznych i artystycznych oraz koncertów z udziałem dzieci uczęszczających do Młodzieżowej Akademii Musicalowej. DTM sporządziło informację o wykorzystaniu udzielonego wsparcia finansowego terminowo i zgodnie z przepisami oraz Regulaminem wsparcia¹⁰.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na: **[1]** braku w dokumentacji przyjętych zasad (polityce) rachunkowości, zakładowego planu kont oraz przyjętych zasad ewidencji zdarzeń, **[2]** ewidencjonowaniu przychodów z tytułu dotacji na zakup środków trwałych jako przychodów z działalności statutowej zamiast jako pozostałych przychodów operacyjnych, **[3]** braku wyodrębnienia w ewidencji księgowej operacji dotyczących wydatków refinansowanych ze środków Funduszu Wsparcia Kultury¹¹, **[4]** braku umieszczania na dowodach księgowych wskazania miesiąca, sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, oraz **[5]** nieterminowej zapłacie na rzecz NIMiT dwóch z 12 rat zwrotu wsparcia wydatkowanego niezgodnie z umową o wsparcie.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Nazwa przyjęta do zdefiniowania pomocy finansowej skierowanej do sektora kultury, udzielonej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca (Dz. U. poz. 1729).

⁶ Dalej: IMiT. Zarządzeniem Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z 11 maja 2021 r., zmieniającym zarządzenie w sprawie utworzenia i nadania statutu Instytutu Muzyki i Tańca w Warszawie oraz nazwę Instytutu Muzyki i Tańca w Warszawie (Dz. Urz. MKDniS poz. 37 – weszło w życie 12 maja 2021 r.), Instytutowi Muzyki i Tańca nadano nazwę Narodowy Instytut Muzyki i Tańca. Dalej: NIMiT.

⁷ Dalej: rozporządzenie w sprawie wsparcia.

⁸ Tj. 14 października 2020 r.

⁹ Dalej: Regulamin wsparcia.

¹⁰ W zakresie dostępnej w DTM dokumentacji dot. części finansowej, tj. w wykazie wydatków.

¹¹ Dalej: FWK.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Wykorzystanie i rozliczenie wsparcia finansowego ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19¹²

Opis stanu faktycznego

1. DTM zgodnie z zapisami Statutu prowadziło działalność w zakresie upowszechniania kultury muzycznej. Stowarzyszenie informację o możliwości wnioskowania o udzielenie wsparcia otrzymało drogą e-mailową od wolontariusza¹³ 13 października 2020 r.

DTM było uprawnione do złożenia wniosku jako podmiot wskazany w § 2 ust. 1 pkt 2¹⁴ rozporządzenia w sprawie wsparcia oraz w § 4 ust. 1 pkt 2 Regulaminu wsparcia.

Według treści ogłoszenia o naborze wniosków, podmiot uprawniony do złożenia wniosku, w tym organizacja pozarządowa, powinien uzyskiwać przychody m.in. z wydarzeń artystycznych (premier, przedstawień, koncertów i innych wydarzeń artystycznych) organizowanych w obiektach kultury. Z wyjaśnień Prezes Zarządu wynikało że, DTM nie sprzedawało biletów (nie uzyskało z tego tytułu przychodów), a wstęp na wydarzenia był wolny. Od 12 marca 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r. Stowarzyszenie osiągało przychody z wydarzeń artystycznych, które polegały na prezentacji efektów pracy uczniów w społecznych ogniskach muzycznych i artystycznych (forma koncertów), a koncerty Projektu GOSPEL Life były zwieńczeniem pracy warsztatowej jego uczestników. Przychody uzyskane w tym zakresie pochodziły z wpłat uczestników za zajęcia warsztatowe.

We wniosku (stanowiącym integralną część umowy nr 135/FWK/IMIT/2020, dotyczącej wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19) DTM wskazało: w części A – dane jednostki, w części B – przychód netto ze sprzedaży usług związanych z działalnością w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca (wiersze od B1 do B5 – dane o przychodzie netto według stanu na: 11 marca 2019 r., 31 sierpnia 2019 r., 31 grudnia 2019 r., 11 marca 2020 r., 31 sierpnia 2020 r.) w wysokościach odpowiednio: 612 631 zł, 1 706 351 zł, 2 929 304 zł, 529 532 zł i 979 132 zł. Wykazana we wniosku (w poz. B.14) kwota maksymalnego wsparcia, obliczona zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wsparcia, wyniosła 1 158 336,50 zł.

Dane wykazane we wniosku o wsparcie w poz. B.1, B.2, B.4 oraz B.5 nie wynikały z ewidencji księgowej, natomiast ujęte w części C. tego wniosku dane o liczbie osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub współpracujących z DTM na podstawie umów cywilno-prawnych na 31 grudnia 2019 r. (160 osób) oraz na dzień złożenia wniosku (98 osób), różniły się od danych dotyczących zatrudnienia w tym samym czasie przedstawionych przez DTM w trakcie kontroli, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że w okresie od 12 marca 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r. DTM nie uzyskało przychodów z tytułu wydarzeń artystycznych dla których byłoby współorganizatorem. Stowarzyszenie DTM było organizatorem wszystkich wydarzeń

¹² Wsparcie, o którym mowa w art. 65 ust. 29 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, ze zm.).

¹³ Który założył również konto w systemie dostępnym pod adresem <https://www.fwk.witkac.pl>.

¹⁴ Zgodnie z którym: udzielenie wsparcia (...), odbywa się na podstawie wniosków składanych przez organizacje pozarządowe, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), prowadzące działalność w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca.

artystycznych rozliczonych z otrzymanego wsparcia. Do przychodów netto ze sprzedaży usług DTM zaliczyło przychody z działalności statutowej odpłatnej.

We wniosku o wsparcie uwzględniono przychody zaewidencjonowane na kontach 703 – „Przychody z tytułu 1%” oraz 721 – „Przychody z działalności statutowej”. Dokumentacja przyjętych w DTM zasad (polityki) rachunkowości nie zawierała zakładowego planu kont oraz przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Ponadto DTM do przychodów z działalności statutowej zaliczało również przychody z tytułu dotacji na zakup środków trwałych (ewidencja na koncie 721-5), co stanowiło nieprawidłowość opisaną szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Stowarzyszenie nie było beneficjentem wsparcia otrzymanego ze środków publicznych w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku oraz w ramach pomocy publicznej w okresie roku przed dniem złożenia wniosku.

14 października 2020 r. DTM złożyło drogą elektroniczną wniosek o udzielenie wsparcia bezpośrednio za pomocą systemu dostępnego pod adresem <https://www.fwk.witkac.pl>¹⁵. W trakcie trwania kontroli strona dedykowana składaniu wniosków była niedostępna, co uniemożliwiało odtworzenie treści przesyłanych za jej pomocą dokumentów i terminów kolejnych działań podejmowanych przez DTM w okresie składania wniosku oraz na dalszych etapach jego procedowania. Potwierdzeniem dat realizacji poszczególnych, opisanych poniżej, czynności przez DTM, były m.in. wiadomości e-mail generowane przez system. I tak, 2 grudnia 2020 r. w ten sposób DTM zostało poinformowane o odblokowaniu wniosku do edycji z powodu konieczności wprowadzenia poprawek. DTM zmodyfikowało wniosek w części D2 i D3 celem dostosowania planowanego przeznaczenia środków do nowej, obniżonej kwoty wsparcia. Natomiast 3 grudnia 2020 r. DTM otrzymało z systemu informację o złożeniu poprawionego wniosku.

W ogłoszonej na stronie internetowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego¹⁶ liście beneficjentów FWK w przypadku DTM przyznano kwotę wsparcia w wysokości 1 158 300 zł. Prezes Zarządu wyjaśniła, że kwestia wsparcia instytucji kultury była głośna w mediach publicznych, a doniesienia medialne wskazywały, że przyznane kwoty będą obniżane.

(akta kontroli: tom I, str. 20-35, 43-45, 61, 64-65, 89-123, 135-149, 154-158, 385)

2. Umowa o wsparcie (nr 135/FWK/IMIT/2020) została wygenerowana (celem uzupełnienia danych) z systemu 1 grudnia 2020 r.¹⁷ Następnie¹⁸, 7 grudnia 2020 r. DTM otrzymało drogą e-mailową informację o przygotowaniu/istnieniu umowy o wsparcie do podpisu. Wygenerowana i podpisana w dwóch egzemplarzach umowa o wsparcie została złożona osobiście w siedzibie IMiT w Warszawie tego samego dnia, tj. 7 grudnia 2020 r.

Przedmiotowa umowa została zawarta przez IMiT, reprezentowany przez jego Dyrektora, oraz przez DTM, reprezentowane przez Prezes Zarządu. Umowa o wsparcie nie była aneksowana. Wysokość wsparcia udzielonego w umowie wynosiła 1 023 184 zł i różniła się od kwoty pierwotnie wskazanej w informacji o przyznaniu wsparcia finansowego o 135 116 zł, tj. 11,7%.

Treść umowy o wsparcie była zgodna z § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wsparcia oraz zgodna ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu

¹⁵ Co zostało potwierdzone drogą e-mailową 14 października 2020 r. Dalej: system.

¹⁶ Dalej: Ministerstwo.

¹⁷ Data ta widnieje na podpisanym egzemplarzu umowy o wsparcie.

¹⁸ M.in. po zakończeniu opisanej powyżej procedury modyfikacji wniosku.

wsparcia¹⁹. Określała m.in. termin wykorzystania udzielonego wsparcia finansowego (nie dłuższy niż do 31 grudnia 2020 r.), termin i sposób rozliczenia udzielonego wsparcia finansowego (do 15 stycznia 2021 r.), zasady i terminy zwrotu udzielonego wsparcia finansowego, zasady raportowania z wykorzystania udzielonego wsparcia finansowego, uprawnienia w zakresie kontroli należytego wykonywania umowy i formy jej zabezpieczenia w postaci kar umownych, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy, a ponadto zobowiązanie DTM do umieszczenia na materiałach promocyjnych, w tym na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych, informacji o uzyskaniu wsparcia finansowego.

(akta kontroli: tom I, str. 89-107)

3. Kwota wydatkowana przez DTM w ramach udzielonego wsparcia wyniosła łącznie 1 023 184,00 zł, z czego na refinansowanie poniesionych wydatków przeznaczono kwotę 846 590,57 zł, a na bieżące finansowanie 176 593,43 zł (w grudniu 2020 r. wydatkowano 141 564,22 zł oraz w styczniu 2021 r. 35 029,21 zł²⁰). Środki zostały przeznaczone na wskazane we wniosku działania, w tym:

[1] 65 272 zł w kategorii²¹ D.2., tj. koszty instytucji kulturalnej lub obiektu dziedzictwa kulturalnego związane z ciągłymi lub okresowymi działaniami, takimi jak wystawy, spektakle i wydarzenia oraz podobne działania kulturalne mające miejsce w ramach podstawowej działalności gospodarczej²²:

a) 34 000 zł – Społeczne Ognisko Muzyczne i Artystyczne (15 ognisk, ok. 1000 uczniów), okazjonalne koncerty dla społeczności lokalnych (120) oraz coroczne prezentacje uczniów Społecznego Ogniska Muzycznego i Artystycznego (forma koncertu),

b) 31 272 zł – Projekt Gospel Life, Wrocławska Noc Gospel (dwa koncerty: z udziałem amerykańskiej gwiazdy muzyki gospel oraz z udziałem chóru Gospel Life);

[2] 957 912 zł w kategorii D.3., tj. koszty edukacji kulturalnej i artystycznej, jak również koszty promowania lepszego zrozumienia znaczenia ochrony i propagowania różnorodnych form wyrazu kulturowego za pośrednictwem programów edukacyjnych oraz programów zwiększających świadomość społeczeństwa, m.in. przy zastosowaniu nowych technologii:

a) 500 000 zł – Społeczne Ognisko Muzyczne i Artystyczne (15 ognisk): muzyczne i artystyczne zajęcia edukacyjne (ok. 1000 uczniów) w cyklu dwa razy w tygodniu nauka gry na instrumentach, nauka śpiewu oraz zajęcia umuzykalniające (zasady i historia muzyki),

b) 260 000 zł – Młodzieżowa Akademia Musicalowa (434 uczestników): 17 grup, trzy godziny tygodniowo, zajęcia warsztatowe (aktorstwo, taniec, śpiew); Mistrzowskie Warsztaty Musicalowe prowadzone przez artystów z londyńskiego West End zakończone spektaklem dla publiczności,

c) 175 900 zł – Projekt WSZYSTKO GRA szkolne orkiestry dęte: nauka gry na instrumentach dętych zakupionych przez DTM dzięki środkom Ministerstwa – zajęcia edukacyjne w cyklu roku szkolnego (dwa razy w tygodniu zajęcia indywidualne i jeden raz w tygodniu zbiorowe),

d) 22 012 zł – Projekt Gospel Life, Warsztaty Muzyki Gospel.

¹⁹ Wzór ten różnił się od wzoru ogłoszonego na stronie internetowej Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego pod adresem: https://www.institut-teatralny.4bip.pl/upload/plik,20201013202558,fwk_regulamin_08_10_2020_zalacznik_1_wzor_umowy.pdf/.

²⁰ Kwota została w całości zwrócona, o czym szerzej w dalszej treści niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

²¹ Kategoria wydatku (klasyfikacja według sekcji E wniosku FWK).

²² Prezes Zarządu wyjaśniła, że w ramach prowadzonej działalności statutowej można wyróżnić dwa rodzaje przedsięwzięć: [1] działalność edukacyjną prowadzoną systematycznie i ciągle, oraz [2] okazjonalne koncerty, spektakle i inne działania kulturalne. Stowarzyszenie podczas składania wniosku chciało wskazać na odrębną grupę prowadzonych działań. W związku z brakiem dostrzeżenia możliwości dokonania zmiany w tabeli we wniosku wykorzystano istniejący podział pomimo widniejącego tam zapisu, że dotyczy działalności gospodarczej.

W wykazie wydatków poniesionych ze środków FWK ujęto wydatki związane z wynajmem lokali oraz kosztami personelu pracującego na rzecz DTM, które to nie zostały ujęte we wniosku o wsparcie, jako koszty kwalifikowalne, w poz. D.5 koszty operacyjne bezpośrednio związanych z działaniem kulturalnym, m.in. wynajem nieruchomości oraz w pozycji D.6 koszty personelu pracującego na rzecz instytucji kulturalnej (...). Prezes Zarządu wyjaśniła, że zostały one wliczone do działań konkretnych projektów.

W ramach badanej próby przeanalizowano 50 dowodów księgowych na łączną kwotę 206 236,46 zł²³, tj. 20,2% wydatków ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Zobowiązania wynikające z faktur, rachunków oraz list płać uregulowano terminowo, poza jednym przypadkiem²⁴, w którym opóźnienie wyniosło jeden dzień. Nie zostały naliczone odsetki za opóźnienie płatności.

Objęte próbą dokumenty miały naniesioną, wymaganą umową o wsparcie, adnotację o treści „Finansowane ze środków wsparcia dla jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 1 023 184 zł w ramach umowy nr 135/FWK/IMIT/2020”.

Żaden z badanych dokumentów dotyczących wydatków, nie zawierał wszystkich elementów określonych w ust. 1 pkt 1.5 zasad (polityki) rachunkowości Stowarzyszenia²⁵, którymi powinien cechować się dowód księgowy, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W § 3 ust. 3 umowy o wsparcie określono, że DTM powinno prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową środków pochodzących ze wsparcia finansowego. DTM dokonało wyodrębnienia ewidencji w zakresie kosztów i przychodów oraz w zakresie wydatków realizowanych w grudniu 2020 r. (od wpłynięcia środków na rachunek bankowy, tj. od 11 grudnia 2020 r., zaksięgowano wydatki w łącznej wysokości 141 564,22 zł). W konsekwencji wymóg prowadzenia wyodrębnionej ewidencji został zrealizowany częściowo, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 64-123, 287-381)

4. DTM 15 stycznia 2021 r. sporządziło i wysłało²⁶ za pośrednictwem systemu²⁷ informację o wykorzystaniu udzielonego wsparcia finansowego²⁸. Stowarzyszenie nie posiadało wydrukowanej wersji pierwotnie złożonej elektronicznie informacji. DTM otrzymało 3 lutego 2021 r. wezwanie do poprawy przesłanej informacji. Jak wyjaśniła Prezes Zarządu, w związku ze sporządzeniem poprawionej informacji bezpośrednio w systemie, nie było możliwości zweryfikowania dokładnej daty złożenia zmodyfikowanego dokumentu. 23 lutego 2021 r.²⁹ DTM otrzymało e-mailową informację od IMiT o złożeniu prawidłowego sprawozdania. Następnie 24 lutego 2021 r. DTM wysłało dokumenty w wersji papierowej listem poleconym.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że część merytoryczna informacji o wykorzystaniu udzielonego wsparcia finansowego została przekazana przy pomocy systemu fwk.witkac.pl, który w trakcie kontroli był już niedostępny. DTM nie posiadało

²³ Wsparcie finansowe zostało rozliczone w kwotach brutto (łącznie z podatkiem VAT). Prezes Zarządu wyjaśniła, że ponoszone w czasie obowiązyjących w Polsce stanów zagrożenia epidemiologicznego oraz epidemii wydatki dotyczące realizowanych projektów objętych wsparciem, prowadzono w dwóch formach: online oraz stacjonarnie z zachowaniem zaleceń rządowych dotyczących zagrożeń związanych z epidemią.

²⁴ Faktura RA00002/12/2020 z 21 grudnia 2020 r.

²⁵ Wprowadzonych uchwałą Zarządu Stowarzyszenia z 31 grudnia 2010 r.

²⁶ Zachowując termin wynikający z umowy o wsparcie (nr 135/FWK/IMIT/2020).

²⁷ Nie przesyłano wersji papierowej.

²⁸ Określaną jako „sprawozdanie z udzielonego wsparcia”.

²⁹ W tym samym terminie system wygenerował powiadomienie o zmianie statusu sprawozdania na „przyjęte”.

wydrukowanej ani zapisanej elektronicznie kopii złożonej dokumentacji w tym zakresie.

Kwota wydatkowana przez DTM w ramach udzielonego wsparcia to łącznie 1 023 184 zł. Wysokość wydatków odpowiadała danym w dokumentach źródłowych (w zakresie wskazanej wyżej próby). Każda z sześciu pozycji³⁰ wykazanych w informacji o wykorzystaniu udzielonego wsparcia finansowego³¹ była zgodna z preliminarem kosztów zawartym w umowie o wsparcie finansowe. W żadnej z kategorii³² nie nastąpiły zmiany kwot.

Środki finansowe z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przechowywane były na nieoprocentowanym rachunku bankowym.

DTM zrealizowało obowiązek informacyjny wynikający z § 5 umowy o wsparcie, poprzez zamieszczenie informacji/wzmianki o uzyskaniu wsparcia³³ na stronie internetowej Stowarzyszenia (informacja o uzyskaniu wsparcia widniała na stronie również w trakcie trwania kontroli NIK³⁴) oraz na profilu Stowarzyszenia na portalu Facebook. Wyżej wymienione informacje zostały opublikowane 5 stycznia 2021 r. Jak wyjaśniła Prezes Zarządu, ze względu na fakt, że administratorem profilu na portalu Facebook była osoba spoza najbliższych współpracowników, wpis z informacją o wsparciu został zamieszczony z opóźnieniem (tj. 5 stycznia 2021 r.). Na internetowej stronie głównej DTM informacja z logotypem FWK została zamieszczona najprawdopodobniej w grudniu 2020 r., a następnie powtórzona w aktualnościach 5 stycznia 2021 r.

Wykorzystanie wsparcia z FWK przez DTM podlegało kontroli przez:

[1] NIMiT w 2021 r.³⁵ – w zakresie prawidłowości wydatkowania środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Przedmiotowa kontrola wykazała nieprawidłowe daty zapłaty dot. czterech dokumentów księgowych. Błędy te, jak wskazał NIMiT, nie wpływały na kwotę kosztu kwalifikowanego;

[2] Krajową Administrację Skarbową w 2022 r.³⁶ – w przedmiocie prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi w zakresie otrzymania i wydatkowania środków przeznaczonych na przeciwdziałanie skutkom gospodarczym COVID-19 z FWK.

Kontrola przeprowadzona przez Krajową Administrację Skarbową wykazała niezgodne z umową o wsparcie wydatkowanie kwot przeznaczonych na zapłatę składek ZUS i podatku dochodowego od osób fizycznych za grudzień 2020 r.³⁷ W konsekwencji DTM zostało zobowiązane do zwrotu kwoty 35 029,21 zł. NIMiT nie uwzględnił wniosku Stowarzyszenia³⁸ o zwolnienie z obowiązku zapłaty, jednak zaakceptował propozycję DTM w zakresie spłaty zwrotu wsparcia wydatkowanego niezgodnie z umową o wsparcie w 12 ratach³⁹, co znalazło odzwierciedlenie w Porozumieniu zawartym 27 sierpnia 2022 r. Stowarzyszenie zwróciło całą ww. kwotę (bez odsetek). Dwie z 12 rat wpłacono po terminie wskazanym w Porozumieniu, co stanowi nieprawidłowość, opisaną szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

³⁰ Tj. dwóch w kategorii D.2. oraz czterech w kategorii D.3.

³¹ W części finansowej informacji.

³² Tj. D.2. (65 272 zł) oraz D.3. (957 912 zł).

³³ W formie zapisu „Wsparcie ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19” wraz z logotypem dostępnym pod adresem: <http://www.fkw.imit.org.pl/>.

³⁴ Według stanu na 22 listopada 2023 r.

³⁵ Kontrola rozpoczęta zawiadomieniem z 26 maja 2021 r., zakończona pismem (oraz wiadomością e-mail z 9 sierpnia 2021 r.) podsumowującym wyniki kontroli FWK.092.1.135.2021.1.DA z 2 sierpnia 2021 r.

³⁶ Kontrola rozpoczęta 24 maja 2022 r. (data pokwitowania doręczenia upoważnienia UNP: 0201-22-035446, znak sprawy: 0201-ICA-52.9.2022.1 z 22 marca 2022 r.), zakończona sprawozdaniem z audytu z 14 czerwca 2022 r. (podpisanym 15 czerwca 2022 r., nr UNP: 0201-22-072816, znak sprawy: 0201-ICA-52.9.2022.3).

³⁷ Płatności te zostały zrealizowane w styczniu 2021 r., tj. po terminie wskazanym w § 3 ust. 1 umowy o wsparcie.

³⁸ Z 2 sierpnia 2022 r.

³⁹ Zgodnie z pismem DTM z 25 sierpnia 2023 r.

(akta kontroli: tom I, str. 22, 46, 49)

5. Prezes Zarządu wyjaśniła, że dzięki środkom z FWK cele statutowe DTM mogły być realizowane również podczas epidemii. Prowadzenie zajęć i warsztatów online stanowiło odpowiedź na m.in. prośby telefoniczne wielu rodziców dzieci uczęszczających do ognisk muzycznych i artystycznych. Wszystkie dzieci i młodzież, dzięki wsparciu ze środków publicznych, mogły kontynuować naukę bez przerwy związanej z ograniczeniami epidemicznymi. Jednocześnie DTM mogło wywiązywać się z zobowiązań wynikających z umów najmu pomieszczeń na prowadzenie zajęć.

W każdym prowadzonym przez DTM, w liczbie 15, Społecznym Ognisku Muzycznym i Artystycznym (obejmujących ok. 400 uczniów), odbywały się okolicznościowe koncerty uczniów dla społeczności lokalnych. DTM prowadziło m.in. integracyjne Społeczne Ognisko Muzyczne z udziałem dzieci i młodzieży z porażeniem mózgowym⁴⁰.

Wsparcie projektów Stowarzyszenia miało pomóc ich uczestnikom w rozwijaniu i kształtowaniu osobowości artystycznej dzieci i młodzieży. Umożliwiło dzieciom i młodzieży m.in. nawiązywanie kontaktów z artystami i autorytetami w dziedzinie sztuki muzycznej. DTM zaangażowało do współpracy różne podmioty⁴¹, co zdaniem Prezes Zarządu miało pozytywny wydźwięk społeczny. Uczestnicy projektów otrzymali możliwość występów na profesjonalnych scenach, m.in.: [1] na Sali Koncertowej Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu⁴², [2] w Strefie Kultury „Impart” we Wrocławiu⁴³, oraz [3] na Hali Stulecia we Wrocławiu⁴⁴.

(akta kontroli: tom I, str. 21-22)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W pozycjach B.1, B.2, B.4 oraz B.5 wniosku o wsparcie, dotyczących przychodów netto ze sprzedaży usług związanych z działalnością w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca, Beneficjent wskazał dane niezgodne z ewidencją księgową, a jednocześnie w części E. tego samego wniosku uwzględniono, podpisane przez Prezes Zarządu, nieprawdziwe oświadczenie potwierdzające zgodność danych finansowych z ewidencją księgową. Dane wykazane w poz. B.1 (stan na 11 marca 2019 r.), w poz. B.2 (stan na 31 sierpnia 2019 r.), w poz. B.4 (stan na 11 marca 2020 r.) oraz w poz. B.5 (stan na 31 sierpnia 2020 r.) były zaniżone odpowiednio o 719 zł, 719 zł, 458 zł i 458 zł od analogicznych danych wynikających z ewidencji księgowej. Z kolei wykazane w poz. C. zatrudnienie zostało zawyżone o 147 osób według stanu na 31 grudnia 2019 r. i o osiem osób według stanu na dzień złożenia wniosku.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że wynikało to z błędnego ujęcia pozycji z konta 752 – „Koszty finansowe”⁴⁵. Odnośnie wielkości zatrudnienia wskazała natomiast, że we wniosku uwzględniono pracowników administracji oraz instruktorów i artystów, z którymi DTM pracowało i współpracowało w 2019 r. i 2020 r. Wykazano osoby zatrudnione w ciągu całego 2019 r. (umowy o pracę – pięć osób, umowy cywilnoprawne – 155 osób). Zleceniobiorcy i wykonawcy zatrudnieni w ww. okresie zawierali

⁴⁰ W Centrum św. Celestyna w Mikoszewie.

⁴¹ M.in. orkiestra Silesian Art Colective, Zespół SAMI SWOI oraz zespół Gabi Gašior.

⁴² Koncert pt. „Gala musicalowa 10 lat Młodzieżowej Akademii Musicalowej” – ponad 300 wykonawców (uczestników Akademii) oraz 1500 odbiorców – koncert był realizowany również w formie transmisji online.

⁴³ Tj.: [1] Wrocławska Noc Gospel – dwa koncerty (ok. 800 odbiorców), [2] Projekt Gospel z udziałem ok. 100 uczestników warsztatów oraz ok. 400 odbiorców, [3] koncerty pt. Witajcie w naszej bajce oraz Kraina bajki z udziałem uczestników Młodzieżowej Akademii Musicalowej, ok. 400 odbiorców uczniów wrocławskich szkół i placówek domów dziecka.

⁴⁴ Tj. m.in. koncert w grudniu 2020 r. pt. Wrocławskie kolędowanie z udziałem ponad 300 uczestników Młodzieżowej Akademii Musicalowej. W grudniu 2020 r. koncert musiał zostać zarejestrowany i był transmitowany online w związku z ograniczeniami epidemicznymi (w grudniu 2019 r. w koncercie uczestniczyło ponad 3000 widzów – seniorów mieszkających we Wrocławiu).

⁴⁵ Przychody pomniejszono o saldo konta 752.

umowy z DTM na czas wykonywania pracy (od pierwszego do ostatniego dnia realizacji zadań) i nie zawsze był to okres od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca. Jedynie z 13 osobami zawarte były umowy obowiązujące do 31 grudnia 2019 r. Prezes Zarządu dodała, że pozostałe osoby (w większości), których zatrudnienie na podstawie umów cywilno-prawnych kończyło się przed 31 grudnia 2019 r., kontynuowały współpracę w kolejnych miesiącach 2020 r. Na dzień złożenia wniosku zatrudnionych było 90 osób, w tym cztery osoby na umowę o pracę oraz 86 osób na umowy cywilno-prawne. Dodatkowo osiem osób wykazanych we wniosku pracowało w 2020 r., lecz termin zakończenia realizacji zadania upływał przed dniem złożenia wniosku⁴⁶, jednak kontynuowały współpracę w kolejnych miesiącach 2020 r.

(akta kontroli: tom I, 51-59, 88-107, 154-158)

2) W zasadach (polityce) rachunkowości, DTM nie uwzględniło zakładowego planu kont oraz przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a⁴⁷ ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁸.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że zasady (polityka) rachunkowości DTM nie zawierały bezpośrednio planu kont (oraz zasad klasyfikacji zdarzeń), gdyż został on potraktowany jako załącznik do polityki rachunkowości, a zasady klasyfikacji zdarzeń nie zostały wprowadzone do polityki rachunkowości z powodu niedopatrzenia.

(akta kontroli: tom I, str. 64-65, 108-123, 159-162)

3) Uzyskiwane przez Stowarzyszenie przychody z tytułu dotacji na zakup środków trwałych, ujmowane były w ewidencji księgowej na koncie 721⁴⁹ – „Przychody z działalności statutowej”, co naruszało art. 3 ust. 1 pkt 32 lit. h w zw. z art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości⁵⁰.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że DTM do przychodów z działalności statutowej zaliczało również przychody z tytułu dotacji na zakup środków trwałych (ewidencja na koncie analitycznym 721-5)⁵¹.

W interpretacji DTM wszystkie osiągnięte przychody, w tym z dotacji przeznaczonych na zakup środków trwałych i darowizn, wynikały i służyły prowadzeniu działalności statutowej. Zakupione środki trwale to instrumenty muzyczne służące do nauki gry, a darowizny przeznaczone były na wspomaganie działalności ognisk muzycznych oraz pozostałych projektów.

NIK wskazuje, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 32 lit. h ustawy o rachunkowości, przychody z tytułu dotacji na zakup środków trwałych powinny być ujmowane w ewidencji księgowej jako pozostałe przychody operacyjne.

(akta kontroli: tom I, str. 64-65, 88, 108-123)

4) W DTM nie prowadzono w pełnym zakresie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków pochodzących ze wsparcia finansowego, mimo obowiązku wynikającego z § 3 ust. 3 umowy o wsparcie. W Stowarzyszeniu nie wyodrębniono ewidencji dla operacji dotyczących wydatków podlegających refinansowaniu ze środków FWK (poniesionych od 12 marca do 11 grudnia 2020 r., tj. do dnia wpływu środków na

⁴⁶ Tj. 14 października 2020 r.

⁴⁷ Stanowiącym że, jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji.

⁴⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. Dalej: ustawa o rachunkowości.

⁴⁹ Prezes Zarządu wyjaśniła, że na koncie 721 ewidencjonowano przychody statutowe z podziałem na źródła finansowania, m.in. takie jak: [1] składki członkowskie, [2] dotacje oraz [3] darowizny.

⁵⁰ Ilekroć w ustawie jest mowa o pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych – rozumie się przez to koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności koszty i przychody związane z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych na inne cele niż dopłaty do cen sprzedaży, nabycie lub wytworzenie środków trwałych, środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych.

⁵¹ Przychody te ujmowane były w wysokości odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od środków trwałych zakupionych z dotacji.

rachunek bankowy). Powyższe spowodowało, że niemożliwa była identyfikacja wszystkich operacji księgowych dotyczących środków z FWK.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że DTM nie wprowadziło do ewidencji księgowej dokumentu dotyczącego przeksięgowania wydatków refundowanych z FWK – zinterpretowano, że nie ma takiej konieczności.

NIK wskazuje, że obowiązek ten wynikał jednoznacznie z przywołanego wyżej zapisu umowy nr 135/FWK/IMIT/2020.

(akta kontroli: tom I, str. 62-82, 89-107)

5) Na każdym z 50 analizowanych dowodów księgowych (faktur, rachunków, list płać) nie podano daty, sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, co naruszało ust. 1 pkt 1.5 zasad (polityki) rachunkowości DTM, wprowadzonych uchwałą Zarządu Stowarzyszenia DTM z 31 grudnia 2010 r.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że dokumenty były sprawdzane, opisywane, zatwierdzane i księgowane na wzór stosowany przez poprzednią główną księgową.

NIK wskazuje, że DTM powinno stosować zapisy ujęte w zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzone ww. uchwałą Zarządu Stowarzyszenia.

(akta kontroli: tom I, str. 85, 108-123, 287-381)

6) DTM nieterminowo zwróciło NIMiT środki wydatkowane niezgodnie z umową o wsparcie. Pierwsza rata zwrotu została bowiem przekazana 10 listopada 2022 r., tj. 11 dni po 30 października 2022 r., wskazanym w § 1 ust. 2 Porozumienia zawartego z NIMiT. Ratalną spłatę środków przewidzianych do zwrotu DTM kontynuowało do 29 września 2023 r., mimo że § 2 ust. 3 Porozumienia przewidywał pełną i natychmiastową wymagalność pozostałej do spłaty należności w przypadku opóźnienia w spłacie jakiegokolwiek raty. Ponadto ósmą z w sumie 12 rat zwracanych środków DTM opłaciło 31 maja 2023 r., tj. jeden dzień po terminie przewidzianym w Porozumieniu.

Jak wyjaśniła Prezes Zarządu, realizacja pierwszej płatności nastąpiła z opóźnieniem przez niedopatrzenie (zapomnienie), natomiast druga nieterminowa płatność wynikała ze złożenia w systemie bankowym podpisu elektronicznego już po czasie ostatniej sesji przelewów Elixir wychodzących z banku. NIMiT nie skontaktował się z DTM w związku z brakiem terminowej płatności rat zwrotu wsparcia wydatkowanego niezgodnie z umową o wsparcie.

(akta kontroli: tom I, str. 40, 64, 150-153)

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Zaktualizowanie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w zakresie zakładowego planu kont oraz zasad ewidencji zdarzeń.
2. Ujmowanie w ewidencji księgowej Stowarzyszenia przychodów z tytułu dotacji na zakup środków trwałych, jako pozostałych przychodów operacyjnych.
3. Dokonywanie dekretacji dowodów księgowych zgodnie z zapisami polityki rachunkowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 18 grudnia 2023 r.

Kontrolerzy:
Karol Wilk
Starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis

Aneta Jurczenko
Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis